

KONVENTË PËR NJOHJEN DHE EKZEKUTIMIN E VENDIMEVE TË HUAJA TË ARBITRAZHIT

Nju Jork, 10 qershor 1958
Hyrë në fuqi: më 7 qershor 1959

Neni 1

1. Kjo Konventë zbatohet për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve të arbitrazhit, që janë në territorin e një shteti të ndryshëm prej atij ku kërkohen njohja dhe ekzekutimi i vendimeve, dhe që u përkasin marrëveshjeve midis personave fizike ose juridikë. Ajo zbatohet gjithashtu për vendimet e arbitrazhit që nuk konsiderohen si vendime të arbitrazhit në shtetin ku kërkohet dhe ekzekutimi i tyre.

2. Termi “vendime të arbitrazhit” do të përfshijë jo vetëm vendimet që kanë dhënë arbitrat e emëruar për çdo rast, por gjithashtu edhe ato që kanë dhënë organet e përhershme të arbitrazhit, të cilave iu janë nënshtruar palët.

3. Në momentin kur do të nënshkruhet, ratifikohet ose do të aderohet në këtë Konventë, ose do të njoftohet zgjatja sipas nenit 10, çdo shtet mundet, në bazë reciprociteti, të deklarojë se do të zbatojë konventën për njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve, që janë dhënë vetëm në territorin e shtetit tjetër kontraktues. Mund të deklarojë gjithashtu se do të zbatohet Konventa vetëm për mosmarrëveshjet e lindura nga marrëdhëniet juridike, kontraktorë ose jokontraktorë, të cilat konsiderohen si marrëdhënie tregtare nga legjislacioni kombëtar i shtetit që bën këtë deklaratë.

Neni 2

1. Secila nga shtetet kontraktuese do ta njohë marrëveshjen e shkruar, sipas së cilës palët marrin përsipër t’ia paraqesin arbitrazhit të gjitha ose ndonjë mosmarrëveshje, që kanë lindur ose mund të lindin ndërmjet tyre lidhur me një marrëdhënie juridike të caktuar, kontraktore ose jokontraktore, që ka lidhje me një çështje, e cila mund të rregullohet me anë arbitrazhi.

2. Termi “marrëveshje e shkruar” do të përfshijë një klauzolë arbitrazhi në një kontratë, ose në një marrëveshje arbitrazhi e nënshkruar nga palët ose që përmbahet në një shkëmbim letrash ose telegramesh.

3. Gjykata e njërit shtet kontraktues, kur është e angazhuar në një padi për një çështje për të cilën palët kanë bërë një marrëveshje sipas kuptimit të këtij neni, me kërkesën e një prej palëve ia referon palët arbitrazhit, përveç rasteve kur ajo gjen se marrëveshja në fjalë është nul dhe e pavlefshme, jooperative ose e pamundur për t’u zbatuar.

Neni 3

Secili shtet kontraktues do të njohë vendimet e arbitrazhit si vendime, që i lidhin ato dhe do t’i zbatojnë ato në përputhje me rregullat e procedurës në territorin ku vendimi është mbështetur, sipas kushteve të përcaktuara në nenet vijuese. Nuk do të imponohen në thelb me shumë kushte pagese ose shpenzime e pagesa më të larta për njohjen ose zbatimin e vendimeve të arbitrazhit, për të cilat zbatohet kjo Konventë nga ato që imponohen për njohjen dhe zbatimin e vendimeve të arbitrazhit në vendin e tij.

Neni 4

1. Për të siguruar njohjen dhe ekzekutimin e vendimit siç përmendet në nenin e mësipërm, pala që kërkon njohjen dhe ekzekutimin duhet të paraqesë, në të njëjtën kohë me kërkesën sa vijon:

- origjinalin e vendimit, të vërtetuar rregullisht ose një kopje të vërtetuar në mënyrën e duhur;
- origjinalin e konventës së parashikuar në nenin 2 ose një kopje të vërtetuar në mënyrën e duhur.

2. Në qoftë se vendimi ose marrëveshja në fjalë nuk është hartuar në një gjuhë zyrtare të vendit ku jepet vendimi, pala që kërkon njohjen dhe ekzekutimin e vendimit duhet të paraqesë një përkthim të këtyre dokumenteve në ato gjuhë. Përkthimi duhet vërtetuar nga një përkthyes zyrtar, ose një përkthyes i betuar, ose nga një agjent diplomatik apo konsullor.

Neni 5

1. Njohja dhe ekzekutimi i vendimit mund të refuzohen me kërkesën e palës kundër së cilës drejtohet, vetëm në qoftë se ajo palë i paraqet autoritetit kompetent ku kërkohet njohja dhe ekzekutimi, provën që:

a. palët në marrëveshjen që i referohet nenit 2, në bazë të ligjit të zbatueshëm për to, ishin të paafta për të vepruar, ose marrëveshja në fjalë nuk është e vlefshme sipas ligjit, të cilit i janë nënshtruar palët ose mungon ndonjë përcaktim sipas ligjit të vendit ku është dhënë vendimi ose

b. palës kundër së cilës jepet vendimi nuk i është dhënë njoftimi i rregullt për caktimin e arbitrit ose të procedurës së arbitrazhit, ose, ka qenë e paaftë për të paraqitur rastin e saj, ose

c. vendimi trajton një mosmarrëveshje të paparashikuar në marrëveshjen për arbitrazh ose nuk hyn në klauzolën mbi arbitrazhin ose përmban vendime për çështjet që kalojnë fushën, që i nënshtrohet arbitrazhit; megjithatë në qoftë se vendimet për çështje që i nënshtrohen arbitrazhit mund të veçohen nga ato që nuk i janë nënshtruar, ajo pjesë e vendimit e cila përmban vendime për çështje që i nënshtrohen arbitrazhit, mund të njihet dhe të ekzekutohet; ose

d. përbërja e autoritetit të arbitrazhit ose e procedurës së arbitrazhit nuk ishte në përputhje me marrëveshjen e palëve, ose mungon një marrëveshje e tillë, nuk është në përputhje me ligjin e vendit ku është zhvilluar; ose

e. vendimi nuk ka marrë formën përfundimtare për palët, ose është anuluar ose pezulluar nga organi kompetent i vendit në të cilin, ose sipas ligjit të të cilit është dhënë vendimi.

2. Njohja dhe ekzekutimi i një vendimi të arbitrazhit mund të refuzohen gjithashtu në qoftë se autoriteti kompetent i vendit ku kërkohet njohja dhe ekzekutimi konstaton se:

a. objekti i mosmarrëveshjes nuk mund të zgjidhet në rrugë arbitrazhi, sipas ligjit të atij vendi, ose

b. njohja ose ekzekutimi i vendimit do të vinte në kundërshtim me rendin publik të këtij vendi.

Neni 6

Në qoftë se kërkesa për anulimin ose pezullimin e vendimit është bërë pranë një organi kompetent në bazë të nenit 5 (1) (e), organi në të cilin kërkohet mbështetja, në rast se e konsideron me vend, e shtyn vendimin për ekzekutimin e vendimit të arbitrazhit, dhe mundet gjithashtu, që me kërkesën e palës që kërkon ekzekutimin e vendimit të urdhërojë palën tjetër të japë garancira të përshtatshme.

Neni 7

1. Dispozitat e kësaj Konvente nuk prekin vlefshmërinë e marrëveshjeve shumëpalëshe ose dypalëshe, që lidhen me njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve të arbitrazhit që kanë hyrë në fuqi midis shteteve kontraktuese dhe as i heq të drejtën ndonjë pale tjetër të interesuar për të përfituar nga ndonjë vendim arbitrazhi në mënyrën, si dhe përsa parashikohet nga ligji ose traktetet e vendit ku kërkohet të jepet një vendim i tillë.

2. Protokollin i Gjenevës për klauzolat e arbitrazhit i vitit 1923 dhe Konventën e Gjenevës për ekzekutimin e vendimeve të huaja të arbitrazhit e vitit 1927 do të pushojë efektin e tyre ndërmjet shteteve kontraktuese, që nga dita që ata lidhen, dhe në masën që ato lidhen me këtë konventë.

Neni 8

1. Kjo Konventë do të jetë e hapur deri me datën 31 dhjetor 1958 për nënshkrimin në emër të çdo anëtari të Kombeve të Bashkuara, dhe gjithashtu në emër të ndonjë shteti tjetër, i cili është, ose bëhet më vonë anëtar i ndonjë agjencie të specializuar të Kombeve të Bashkuara ose është, ose bëhet më vonë pjesë e Statutit të Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë ose ndonjë shtet tjetër, të cilit i është adresuar një ftesë nga Asambleja e Përgjithshme e Kombeve të Bashkuara.

2. Kjo Konventë do të ratifikohet dhe instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Sekretariatit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 9

1. Kjo Konventë do të jetë e hapur për aderim për të gjitha shtetet e parashikuar në nenin 8.
2. Aderimi do të bëhet duke depozituar një instrument të aderimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara.

Neni 10

1. Çdo shtet mundet, në çastin e nënshkrimit, ratifikimit ose aderimit, të deklarojë se kjo Konventë do të shtrihet deri tek të gjitha ose ndonjë nga territoret për marrëdhëniet ndërkombëtare për të cilat është përgjegjës. Një deklaratë e tillë do të ketë efekt kur Konventa do të hyjë në fuqi për shtetet në fjalë.

2. Më pas, në çdo kohë një shtrirje e tillë do të bëhet me njoftimin që i drejtohet Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara dhe do të ketë efekt nga dita e 90-të pas datës së marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara, ose nga data e hyrjes në fuqi të Konventës për shtetin në fjalë, që është dhe afati i fundit.

3. Përsa u përket atyre territoreve tek të cilat kjo Konventë nuk shtrihet në kohën e nënshkrimit, ratifikimit ose aderimit, çdo shtet në fjalë do të konsiderojë mundësinë e marrjes së hapave të domosdoshme me qëllim që të shtrijë zbatimin e Konventës në ato territore, subjekte ku është e domosdoshme për arsye kushtetuese pëlqimi i qeverive të këtyre territoreve.

Neni 11

1. Në rastin e një shteti federativ ose jounitar, do të zbatohen dispozitat e mëposhtme:
 - a. Për sa u përket neneve të kësaj Konvente, që hyjnë në juridiksionin ligjor të autoriteteve federative, detyrimet e qeverisë federale do të jenë të njëjta me ato të shteteve kontraktuese, që nuk janë shtete federative;
 - b. për sa i takon neneve të kësaj Konvente, që hyjnë në juridiksionin ligjor të shteteve ose provincave përbërëse, që, në bazë të sistemit kushtetues të federatës, nuk janë të detyruara të ndërmarrin masa legjislative, qeveria federale do t'ua bëjë të njohur sa më parë, dhe me mendimin e vet të favorshëm, autoriteteve kompetente të shteteve ose provincave përbërëse nenet në fjalë;
 - c. çdo shtet federativ, që është palë në këtë Konventë, do të paraqesë, me kërkesën e çdo shteti tjetër kontraktues që do t'i transmetohet nëpërmjet Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve, një deklaratë mbi ligjin dhe praktikën e federatës e njësisive të saj përbërëse lidhur me ndonjë dispozite të veçantë të kësaj Konvente, duke treguar shtrirjen e efektit, që i është dhënë kësaj dispozite nga ndonjë veprim ligjor ose ndonjë veprim tjetër.

Neni 12

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e 90-të pas datës së dorëzimit të instrumentit të tretë të ratifikimit ose aderimit.
2. Për secilin nga shtetet që do të ratifikojnë Konventën ose që do të aderojnë në të pas depozitimit të instrumentit të tretë të ratifikimit ose të aderimit, kjo Konventë do të hyjë në fuqi ditën e 90-të pas datës së depozitimit nga ana e këtij shteti të instrumentit të ratifikimit ose të aderimit.

Neni 13

1. Çdo shtet kontraktues mund të denoncojë këtë Konventë, duke njoftuar me shkrim Sekretarin e Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara. Denoncimi do të sjellë efekt një vit pas datës kur Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara do të ketë marrë njoftim.
2. Çdo shtet, cili ka bërë një deklaratë ose një njoftim sipas nenit 10, mundet në çdo kohë më vonë të deklarojë me një njoftim drejtuar Sekretarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara se Konventa do të pushojë së zbatuari në territorin në fjalë një vit pas datës në të cilën Sekretari i Përgjithshëm do të ketë marrë njoftim.
3. Kjo Konventë do të vazhdojë të zbatohet për vendimet e arbitrazhit për të cilat ka qenë filluar një procedurë njohjeje ose ekzekutimi para hyrjes në fuqi të denoncimit.

Neni 14

Një shtet kontraktues nuk ka të drejtë të përfitojë nga kjo Konventë kundër shteteve të tjera kontraktuese vetëm në masën në të cilën ai është edhe vetë i detyruar ta zbatojë këtë Konventë.

Neni 15

Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do t'u njoftojë të gjitha shteteve të parashikuara në nenin 8 sa vijon:

- i. nënshkrimet dhe ratifikimet e parashikuar në nenin 8;
- ii. aderimet në bazë të nenit 9;
- iii. deklaratat dhe njoftimet e parashikuara në nenet 1, 10 dhe 11;
- iv. datën kur do të hyjë në fuqi kjo Konventë, në zbatim të nenit 12;
- v. denoncimet dhe njoftimet në bazë të nenit 13.

Neni 16

1. Kjo Konventë, tekstet e së cilës kanë të njëjtën vlerë në gjuhën angleze, kineze, spanjolle, franceze dhe ruse, do të depozitohen në arkivat e Kombeve të Bashkuara.

2. Sekretari i Përgjithshëm i Kombeve të Bashkuara do të t'i transmetojë një kopje të vërtetuar të kësaj Konvente shteteve të parashikuara në nenin 8.